

TISZÁNTUL

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 10 k.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
ünnepek utáni napok kivételével,
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 93. szám.

Nagyvárad.

Péntek 1914 április 24.

A leánygimnázium kérdéséhez.

E címen a Tiszántul április 21-iki számában a tervezett leánygimnáziumi tanfolyam felállításánál felmerülő akadályokat tártam fel, a magántanulók vizsgáztatása, a kellő tanszerek hiánya és a kimutatott tanóra szám elégtelenségét illetőleg.

A Tiszántul április 23-iki számában megjelent közlemény aggályaimat nem oszlatta el, sőt most már megvallom, az egész leánygimnázium — az adott válasz után — ködbe borult előttem s alakját ki-
venni nem tudom.

Az adott válasz szerint „A létesítendő leánygimnázium esetében, arról van szó, hogy egy intézményszerűen szervezett tanfolyamnak rendes növendékeit vizsgáztassa az a tanári testület, amelynek tagjai közül tizenketten az előkészítő tanfolyamnak tanárai.” Nem olyan privát instruktori szerepről... „hanem egy nyilvános polgári iskolával kapcsolatos és bizonyos nyilvánossági jelleggel mégis csak bíró magánleánygimnázium tanári tisztének elvállalásáról...” „Itt nem magántanulóról van szó, hanem egy iskolarendszerű tanfolyamról, melynek szervezetét a felsőbb tanhatóság fogja jóváhagyni.”

Ezen válaszban tehát létesítendő leánygimnáziumról van szó; de hát akkor mit jelent az előkészítő tanfolyam elnevezés? A válasz határozottan azt mondja: nem magán tanulókról van szó. Ez az, amit én nem értek meg. Mert én két esetet tudok csak megkülönböztetni: magánleánygimnázium nyilvános jelleggel, mely jogosítva van állam érvényes bizonyítványok kiállítására (ilyen Budapestén a László-féle gimnázium fiúk számára) ez esetben csakugyan nem lehet magán tanulókról szó, itt a tanulók rendes tanulók, tanterv, felszerelés, óraszám, iskolai szervezet teljesen a gimnáziumi követelményeknek megfelelő. Itt az intézet tulajdonosa magán egyén, s az intézetnél működő okleveles középiskolai tanárok, magántanulók.

A másik eset: „gimnáziumi előkészítő tanfolyam, leány magántanulók számára”.

Ebben az esetben ne beszéljünk leánygimnáziumról és ismerjük be, hogy magántanulókról van szó s hogy a miniszternek az a rendelete, melyet a „válasz” is elismer, fennáll mint akadály az előkészítő tanár és az előkészített tanuló vizsgáztatásánál s melyet a „válasz” is elismer, mikor kijelenti: „utánjárásunk szerint a leányok nem is vizsgázhatnak ugyanazon tanárok előtt, akik őket a magántanfolyamon tanították.”

A másik két aggályomat a szemléltető tanszerek és a tanítási óraszám elégtelenségére vonatkozólag a válasz nem rontotta el, mert bár mily kitűnő legyen is a szervezés, a gimnáziumi tanítás taneszközeit, melyeknek elhelyezésére szertárok kellene és a szemléltetéshez, a kísérletezésekhez szükséges időt a tanfolyam nélkülözni fogja.

Én tehát a kérdést ilyen alakjában, mely hivatva van a leányok gimnáziumi magántanulását elősegíteni, megkönnyíteni s talán olcsóbbá tenni, helyeslem. A kezdeményezés elismerést érdemel, de az igazi megoldás az lenne, ha egy társulat alakulna, mely a város, megye és az állam, valamint a nagyvárad és biharmegyei nőegyletek, a nagyszámu pénzintézetek közös hozzájárulásával „a nagyvárad államilag segélyezett községi leánygimnáziumot” létesítene. Ez lenne a közóhaj szerint való megoldás s leánynevelésünkre ez tenné fel a koronát, mert ismerjük be, hogy Nagyvárad város bár szegény, de mint régi ősi nemes város, minden szép és nemes iránt lelkesedik s kulturáját erején felül fejleszti, mert tudatában van, hogy a műveltség s a tudomány az a hatalom, mely mindent legyőz, de a melyet nem győzhet le sem pénz, sem fegyver. Tudatában van annak, hogy nem csak a jelennek él, de a jövőnek, melynek dicsősége őt fogja illetni.

És e tudat megfogja érlelni a

leánygimnázium kérdését is s e koronának sugara fényt vet a kezdeményezőre s mindazokra, kiknek a nagy alkotásban részük volt! T.

A király állapota.

A király legszűkebb környezetében az a vélemény, hogy a király állapota tegnap óta ismét tetemesen javult. A milyen pesszimisztikus volt a fölfogás a hét elején, olyan reményteljes most. Minden jel arra mutat, hogy a király szervezete a betegséget már legyőzte. A király az éjszakát általában igen jól töltötte el. Nyolc órakor nyugovóra tért és éjjelig nyugodtan aludt. Csak ekkor fogta el köhögési inger, amely nagy szünetekkel hajnali három óráig tartott. A köhögési inger semmiképpen sem nyugtalanító jelenség, mert csak természetes visszahatása az e fajta hurutoknak. A király ma reggel is igen jól érezte magát. Reggelijét igen jó étvágyal költötte el. Erőbeli állapota kitűnő és a láznak semmi nyoma sincs.

Bizalom.

Bécs, április. 23. Délben közli a Neues Wiener Tagblattal egy, a király környezetéből való személyiség, hogy a király délelőtt frissebb volt, mint reggel, lehangoltság nem látszik rajta és mind a két reggelijét jó étvágyal fogyasztotta el. A fáradságnak nyoma sincs rajta, kora reggeltől dolgozik és azt hiszik, hogy az éjjel jelentkezett köhögési ingert nem lehet nyugtalanító jelnek tekinteni, hanem ez a köhögési inger természetes következménye a hurut oldódásának. Ezt az is bizonyítja, hogy a köhögés következtében elegendő volt a nyálkaváladék és a köpet. A király környezetében vasárnap nagy volt a nyugtalanság a hirtelen fellépett lázas hőmérséklet miatt, de most biznak abban, hogy a király egészséges szervezete kiheveri a betegséget.

HOLLANDY, PAPP ÉS VELITS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portál- és épület-asztalosok
lakberendezési vállalata
Fűzesfa-telep 7. sz. Új vashíd mellett.

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket raktáron tartunk.

Tervekkel és rajzokkal
kivánatra díjtalanul szolgálunk.

ORSZAGGYULÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 23.

A képviselőház tegnap a bizottságokat választotta meg, azután a költségvetést kezdte tárgyalni. Az ellenzék, határozatához híven, ma sem jelent meg a Házban.

A képviselőház ülését Beöthy Pál elnök pont tizenegy órakor nyitotta meg. Bemutatta a delegációk összehívásáról szóló kéziratot, azután pedig Tisza István gróf miniszterelnök betérjlesztette az állami számvetés jelentését az 1913. év negyedik negyedében előfordult tulkiadásokról.

Ekkor került a sor a bizottságok megválasztására. A szavazás két részben folyt azért, mert a közoktatásügyi bizottság és a hatodik bíráló-bizottság tagjaira a horvát képviselők nem szavazhatnak. A szavazás tizenkét óráig tartott.

A fontosabb bizottságok tagjainak a névsora a következő:

A közigazgatási bizottságra ebben az ülészakban nagy föladat vár, mert a közigazgatás államosításáról szóló javaslatot kell előkészítenie. A bizottság tagjai a következők: Beöthy László, Czobor László, Darvas Ferenc, Desbordes Ernő, Jakabffy Imre, Kabós Ferenc, Kállay Tamás, Héderváry Károly gróf, Kostyál Miklós, Melezer Vilmos, Nyáry Alfonz báró, Pál Alfréd, Péchy Zsigmond, Radvánszky Antal báró, Rakovszky Iván, Reisenberger Gusztáv, Rónay Jenő, Seitovszky Béla, Simontsits Elemér, Széchenyi Emil gróf, Szentiványi Mihály, Szentpály István, Sztankovánszky Imre, Sutrély Lipót, Vermes Zoltán és Zákó Milán.

A mentelmi bizottság tagjai: Beöthy László, Bethlen Pál gróf, Darvai Fülöp, Gueth Gyula, Helmezy József, Illés József, Kenedi Géza, Kiss Ernő, Mayer Ödön, Nemes Zsigmond, Oberth Károly, Silovics József, Szász Pál, Szentiványi Gyula, Sulyovszky Gusztáv és Telegdy József.

Az összeférhetlenségi bizottság elnöke Héderváry Károly gróf, helyettese id. Erdély Sándor. Tagjai: Almássy László, Beöthy László, Bethlen József gróf, Bujanovics Gyula, Falcione Árpád, Hegedüs Kálmán, Kostyál Miklós, Mándy Samu, Németh Károly.

A választás eredményének kihirdetése után az elnök negyedórára felfüggesztette az ülést, hogy az alatt megalakuljanak az egyes bizottságok.

Az ülés újból való megnyitása után Hegedüs Kálmán a költségvetést ismerteti.

Vajda János nemzetiségi képviselő beszél, aki nem fogadja el a javaslatot.

Tisza István gróf polemizál Vajda beszédével.

Seitovszky Béla beszéde után a költségvetést általánosságban elfogadja a Ház.

Következett a belügyi tárca költségvetése.

Beöthy László nagyhatású, tartalmas beszédben ismertette a költségvetést. Szép szavakkal emlékezett meg a jegyző karról, majd a közigazgatás államosításáról beszélt. A költségvetést elfogadásra ajánlotta.

Elnök a vitát ezután félbeszakította. A következő ülés napirendje: a delegáció tagjainak választása és a költségvetés folytatásos tárgyalása.

A szavazókörök megállapítása.

Rendkívüli városi közgyűlés.

A választási törvény a város törvényhatóságának teszi kötelességévé, hogy a szavazóköröket megállapítsa a központi választmány újraalakítsa, még pedig az eddigi 12 tag helyett 14 taggal.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága tegnap délután tartott rendkívüli közgyűlésén tett eleget a törvény rendelkezéseinek.

Hlatky Endre főispán elnökle alatt mintegy 70 bizottsági tag volt jelen.

Juricskay Barna tb. tanácsnok első sorban a szavazó körök megállapítására vonatkozólag terjesztette elő a tanács javaslatát, amely szerint az I. kerületben öt szavazókör lesz, egyenkint 700—900 szavazóval. A szavazókörzetek területi beosztását már ismertettük.

Gábel Jakab elfogadja általában a szavazókörök beosztását, azonban az I. kerület 3. és 5-ik szavazókörzeténél nem látja indokoltnak a terület beosztását s indítványozza, hogy ezen két szavazókör között a Körözs legyen a természetes határ, amint hogy a választókerületeknél is ezt tartotta volna helyesnek. Így az 5-ik szavazókör Váralja és Csillagváros lenne.

Hlatky Endre főispán elnök felemlítette, hogy a körök beosztásánál azon szempontot tekintették, mert nem akartak egyes körzetet tulságosan megterhelni. Tapasztalatból tudjuk, hogy 1000—1200-nál több nem szavazhat le délután 4 óráig, tehát ha több a körzet szavazóinak a száma, esetleg nem szavazhatnak le. A Gábel indítványát ha elfogadnák, a tanács javaslatának nem érintett részével.

Elfogadták a szavazó körzetek beosztását, a Gábel Jakab pótlásával.

A központi választmány megalakítása.

Ezután a központi választmány megválasztására tértek át.

Mielőtt a törvény által előírt titkos szavazást megejtették volna

Dr Adorján Emil szólalt fel. A lapokból értesült, hogy a városházán és a munkapárton a 18 megválasztandó tag között csak egy ellenzéki bizottsági tagot vettek fel. Hosszasan nem rekriminál, csak rámutat ezen eljárás illogális voltára. A törvényhatósági bizottságban 22 ellenzéki tag van, vagyis az összeség egyhatoda s ha arányosan és igazságosan járnának el, a 18 tag között 3 ellenzékinek kellene lenni. Mivel négy albizottságot szerveznek, csak egyben lesz ellenzéki ellenőrzés.

Hlatky Endre főispán a választást ezután elrendelte; szavazatszedő elnökül dr Hoványi Gyulát, tagokul Gábel Jakabot és Schwartz Izidort, jegyzőül pedig dr Molnár Imre aljegyzőt kérte fel.

Beadatott összesen 69 szavazat s megválasztották a központi választmány tagjaitul:

Dr Adorján Ármin (54), Gábel Jakab (50), dr Hoványi Gyula (53), Hofbauer Pál

(53), dr Medvigy Gábor (53), dr Mihály Lajos (53), dr Molnár Imre ny. jogtanár (53), Rádli Ödön (53), Reismann Mór (53), Sulyok István (69), dr Tóth Ferenc (53), dr Thury Kálmán (53), Ullmann Sándor (51), dr Várnai Ferenc (53), Komlóssy József (53), Lukács Ödön (53), Eleméry Ferenc (53), Juricskay Barna (53 szavazattal).

Szavazatokat kaptak még: dr Adorján Emil 19, dr Olasz Béla 18, dr Stokker József 16 és Agoston Péter 12.

Komlóssy József ezután javaslatot terjesztett elő, hogy négy alosztályt állítsanak fel, amelyek elnökeiül: Komlóssy József, Lukács Ödön és Eleméry tanácsnokokat és Juricskay Barna tb. tanácsnokot jelölték ki. — Elfogadták.

Hlatky Endre főispán kijelentette, hogy a választási törvény 156. §-a szerint az első ízben, tehát a most megválasztott központi választmányi tagok megbízatása a választói névjegyzék szétküldéséig tart; azután 3 évre választják meg a központi választmány tagjait.

Ezzel a rendkívüli közgyűlés véget ért.

A megyei levéltár hiányzó anyakönyvei pótlása.

Legközelebb egyik főszolgabíró jelentette, hogy a gör. kel. lelkészek nem szolgáltatják be azokat a régi anyakönyvi másodpéldányokat, melyek a megyei levéltárból hiányoznak.

A belügyminiszter 128,111—99. számú rendelete szerint ezzel nem is tartoznak a lelkészek. Ez a rendelet így szól:

A lelkészek a törvényhatósági levéltárba beszolgáltatandó anyakönyvi másodpéldányok hiányáért — a személyileg beigazolt mulasztás eseteitől eltekintve — felelőssé nem tehetőek, mert az 1827. évi XXIII. t.-e. 1. §-a szerint nemcsak a lelkészeknek állott kötelességében az anyakönyvi másodpéldányokat beszolgáltatni, hanem a hatóságoknak is kötelessége volt azokat bekövetelni, átvenni és a törvényhatósági levéltárban elhelyezni. Ha tehát a lelkészt a szóban levő hiányért beigazoltan felelősségre vonni nem lehet, az ellenben tény, hogy a törvényhatósági levéltári hiány vagy a beszolgáltatott anyakönyvi másodpéldányok elkallódása, vagy pedig a beszolgáltatás szorgalmazásának elmulasztása folytán állott elő: nines elfogadható jogcím arra, hogy a vármegyei törvényhatóságon kívül akár a lelkész, akár más valaki a hiányoknak utólagos és díjtalan pótlására köteleztessék. Mődjában áll azonban a törvényhatóságnak, hogy e részben az illető lelkészekkel — esetleg az illetékes egyházi főhatóság útján — méltányos díjazás mellett megegyezésre jusson.

Az állami anyakönyvekről intézkedő törvény életbeléptéig: 1895. okt. 1-ig a lelkészek tartoztak az anyakönyvet három példányban kiállítani, egy a lelkészi hivatalnak maradt, egyet az egyházi főhatóságnak kellett beküldeni, egyet a törvényhatóságnak a levéltár részére.

Tehát az anyakönyvek vagy azért hiányoznak a régi időkben, mert a törvényhatóság nem követelte be a lelkészeket, vagy ha beérkeztek, a törvényhatóság hibájából kalódtak el. A mostani lelkészek semmiesetre sem felelősek elődjeikért. Még hozzá nagy

Győződjön meg róla, hogy a

Kolozsvári „Kristály” Gőzmosógyár

FEST TISZTIT MOS A LEGSZEBBEN.

— Az ország több mint negyven nagyobb városában képviselve. —

FONTOS! Nagyvárad: Zöldfa-utca. Weisz Bernáttal szemben.

munkáról van szó, mert a törvényhatóság 60-70 év anyakönyveit akarja pótoltatni.

Ezt a munkát csak díjazásért lehet a lelkészekkel elvégeztetni s más nem végezhető el, mert a lelkész anyakönyveit hivatali esküjéhez képest senki ki nem adhatja.

Az idézett miniszteri rendelet fontos az összes lelkészekre, mert a levéltárból hiányoznak a régmúlt évekből minden vallás több hitközségének egyes anyakönyvei.

Dollinger Gyula előadást tart Nagyváradon.

Az önkéntes ápolónői tanfolyam ünnepélye a városházán.

*

Többször megemlékeztünk arról a kiűnő társadalmi akcióról, amelynek célja, hogy egy önkéntes ápolónői gárdát neveljen. Az eszme országos érdekességű, mellette zászlót bontottak minden nagyobb városban és a kurzusokra meglepő számban jelentkeztek.

A nagyváradai társaságok legkedvesebb tagjai kötötték föl a talpig fehér köpenyt és immár hat hete tanulják szorgalmasan a közkórházi orvosok szakértő vezetése mellett a mentés technikáját.

Dr Fráter Imre igazgatófőorvos lelkes buzgalommal intézte az egész tanfolyamot, nagy szeretettel, türelemmel adta meg a hölgyeknek az utasításokat s minden oktató orvos nagyon megvan elégedve az eredménnyel.

Ennek a kurzusnak méltó befejezéséről is gondoskodott dr Fráter Imre. Vasárnap délelőtt fél 12 órakor lesz egy impozáns záróünnepély a városháza disztermében. Széles körben nyilvánult meg az érdeklődés a tanfolyam iránt s így bizonyos, hogy a záróünnepen ott lesznek a legelőkelőbb polgári és katonai körök képviselői is. Mert azt mondanunk sem kell, hogy különösen nagy lesz az érdeklődők száma, akik mindenesetre kíváncsiak a legfrissebb uri ápolónőkre.

De egyik legkiemelkedőbb érdekessége az ünnepélynek dr Dollinger Gyula egyetemi tanár előadása. Az országos nevű tudós professzor az önkéntes ápolónői tanfolyamokról fog beszélni. Különben a komoly ünnep programja a következő:

1. Hlatky Endre főispán megnyitó beszédét mond.

2. Dr Fráter Imre felavatja a növendékeket ápolónőkké s letéti velök a fogadalmat beszéd kíséretében.

3. Dr Dollinger Gyula egyetemi tanár beszéde az önkéntes ápolónői tanfolyamokról.

4. A diplomás és vörös keresztos jelvények kiosztása a növendékek között Des Ercherolles Kruspér Sándorné szül. báró Gerliczy Stefánia ömeltósága által.

5. A növendékek nevében beszél dr Konrád Béláné.

6. Elnöki zárszó.

Délben egy órákor közös ebéd lesz a Pannoniában. Egy teríték ára 5 korona.

Miután kívánatos, hogy a résztvevők számáról előre tájékozódva legyen a rendezőség, kéri azokat, akik részt akarnak venni, hogy jegyeiket dr Szőke Ferenc köz-kórházi segédorvos urtól (lakása a bihari negyvi köz-kórházban) előre szerezzék be.

Külön meghívókat az ünnepélyre nem

boesátottak ki, az érdeklődőket tehát szívesen látják, ameddig a helyiség nagysága azt megengedi.

Az ünnepélyen Hlatky Endre főispán és Des Ercherolles Kruspér Sándorné szül. báró Gerliczy Stefánia, mint a Vörös kereszt egyeslet elnöknője fognak elnökölni.

Vallástalan iskola.

A szabadkőművesség mostanában nagyon harcias lett, s úgy tesz, mintha nem tudná, hogy mindig radikálisabbá való eszméi egészen új dolgok, melyekkel idáig előhozakodni nem mert. A szabadkőművesség kezd előbujni az oduból, a jótékonyosság álarcja alól s szint kezd vallani. A szabadkőművés-ségnek mindig van egy kedvence eszméje, melyért mozgásba hozza egész szervezetét, s obskurus lapjai ezt ordítják hetekig, míg a publikum győzi türelemmel.

Most azt az új eszmét hirdetik, hogy az iskolában ne legyen kötelező tantárgy a vallástalan, s sikerült többséget szerezniök a Budapesti tanítóegyesületben, mely kimondotta, hogy a vallástant netanítsák az iskolában.

Egyik elvtárs kiadta nemrég „Régi Írások” cím alatt az 1848-ban tartott tanügyi tanácskozás jegyzőkönyveit.

Ezen a tanácskozáson részt vettek olyan tekintélyes férfiak is, mint Brassai Sámuel, Szvorényi József, Barta Gábor, Májer István, Sujanszky Antal is. Ezen a tanácskozáson kimondották, hogy az álladalom állít tanintézeteket a tanszabadság biztosítása mellett.

Ezeket a Régi Írásokat akarja most felhasználni a szabadkőművesség, mely azzal akarja félrevezetni a közönséget, mintha ez a kongresszus is azt mondta volna ki, hogy a vallást az iskolában tanítani nem lehet. Sőt tovább megy, s azt állítja, hogy ehhez a határozathoz hozzájárultak a tanácskozmány paptanárai is.

Előttünk fekszik ez a Régi Írás, s ebben Brassai beszéde, melyben a tökéletes tanszabadságot indítványozza, hogy mindenki állíthasson iskolát.

Sőt még azok is, akik az állam feladatának hirdették az iskolák felállítását azok is így beszélnek: *A státus által állított, vagy állítandó tanintézetek — meg lévén azokban minden hitbelinek saját vallástánítása — közösek legyenek, ki nem zárátván azonban a hitfelekezetek tanszabadsága.*

Ezekben a Régi Írásokban nincs semmi a vallás kiküszöböléséről az iskolákban. Akik ellenkezőt vitatnak, azok összevették az állami iskolát azzal az iskolával, melyben tilos a vallástánítás.

A szabadkőművesség célja az, hogy a gyermeknek ne legyen vallása, mert — mondják ők — akkor kivész a vallás az emberiségből s nem lesznek vallási ellentétek, melyek „széttagolják” — mondják ők — a társadalmat. Vallás azonban lesz mindig, emberek lesznek s a szabadkőművesség csak egy új felekezettel szaporította a felekezetek számát s el lehet mondani, hogy ez az új szabadkőműves szekta az igazán agresszív és az igazán gyűlölködő. Egyéb felekezetű atyjafiaival csak meglesz mindenki valahogy, de ezzel a szabadkőműves szektával sohasem fogunk megférni, mert ez gyűlölségben máglyára vinne mindenkit, akinek vallása van.

A csermői családi dráma nagyváradai tárgyalása.

A tábla is felmentő ítéletet hozott.

Országos szenzációt keltett a múlt évben az a véres családi tragédia, amely az 1913-iki év nyarán, augusztus 25-én az arad-megyei Csermő községben történt.

Weinberger Menyhért csermői kereskedőt agyonlőtte a legjobb barátja Zeisler Sándor fiatal tisztviselő. Az egész szomorú tragédia a férj féltékenységből keletkezett. Weinberger Menyhért féltékeny lett fiatal, szép feleségére, azt hitte, hogy az asszony legjobb barátjával csalja meg őt, Zeisler Sándorral, aki igazán bensős, bizalmas baráti viszonyban volt Weinberger Menyhérttel és szinte mindennapos volt a házuknál.

A férj gyanuját egy névtelen levél ébresztette fel, olyan dolgok voltak a levélben, amelyek mind hihetőbbé tették, hogy a levél állítása való. Bizonyítékai nem voltak, de a gyanu napról-napra mind izzóbb, féltelenebb lett. Végzetes tette határozta el magát.

A múlt év augusztus 25-én este behívta magához Zeislert, benn volt a felesége is, és a hatalmas erejű férj magukra zárta a rácsos ablaku szoba egyetlen ajtaját.

A továbbiakat Zeisler úgy adja elő, hogy a férj előbb az asszonyt vonta felelőségre; a felesége remegve, sirva erősítette, hogy ártatlan, közte és Zeisler között nem történt semmi.

A következő pillanatban Zeislerre rontott Weinberger Menyhért. Kétszer az arcába ütött, azután előrántotta a revolverét. Amikor ezt Zeisler Sándor meglátta, hirtelen ő is előkapta a browningját és rálőtt a férjre.

Nem volt halálos a lövés s a férj megfordulva, menekülni akart. A halálra rémült Zeisler azonban a következő pillanatban még egyszer elsütötte fegyverét. A golyó hátba találta Weinbergert, aki holtan bukott a földre.

Zeisler vizsgálati fogságba került. Az aradi kir. törvényszék tárgyalta annak idején az ügyet. Erős felindulásban elkövetett emberölés miatt emelt vádat ellene a kir. ügyész, a törvényszék azonban felmentő ítéletet hozott. Megállapította a jogos önvédelmet, illetve azt, hogy a vádlott a jogos védelem határát ijedségből, felindult lelkiállapotban túllépte.

Az ítélet ellen a kir. ügyész felebbezést jelentett be. Így került az ügy a nagyváradai kir. ítélőtáblához, amely tegnap tárgyalta a szenzációs családi tragédiát Harmathy Károly táblabíró elnöklete alatt. Böhm Jenő táblabíró volt az előadó, szavazóbíró Hubay Lajos. A vádat Skultéthy István kir. főügyész-helyettes képviselte, a védelmet dr Fráter Pál ügyvéd látta el.

A főügyész-helyettes fenntartotta az ügyési vádat. Ezután dr Fráter Pál védő mondott nagyhatású, igen szép védőbeszédet. Hosszas tanácskozás után hirdette ki az elnök Zeisler Sándor előtt az ítéletet:

A kir. tábla az aradi kir. törvényszék felmentő ítéletét indokainál fogva helyben hagyja.

A vád képviselője is megnyugodott az ítéletben s így a felmentő ítélet jogerős.

KIRABOLT PLÉBÁNOS

Elfogták a tetteseket. — Áruló borotva. — Megakarták ölni a plébánost.

A szomszédos szatmári egyházmegye egyik fiatal plébánosát ezeltől három héttel kirabolták. Azóta lázasan nyomoz egy a szatmármegyei, mint a biharmegyei esendőrök, míg végre tegnap sikerült a rablókat kézrekeríteni. Az esetről tudósításunk a következő:

Szakasz községben Kőrössy Károly a plébános, aki testvére Kőrössy József biharmegyei tisztviselőnek. Három héttel ezeltől egy este lefekvés előtt a rendes hálószobájában lévő kályhát be akarta fűteni a plébános. A kályha azonban annyira füstölt, hogy kénytelen volt a vendégszobában hálalni. És a kályha füstölése volt tulajdonképpen a szerencséje a plébánosnak.

Reggel jókor ugyanis kétségbeesetten jelentette a takarítóné, hogy a plébános hálószobájába betörtek. A hálószoba ablak sárral volt bekenve s így zajtalanul benyomták a betörők. A szobában minden fel volt forgatva. Fontos egyházi iratok a szobaközepére dobálva, szekrények feltörve, ruhák kidobálva a szoba közepén heverték szanaszét.

A pénzszekrény szintén fel volt törve és abból hiányzott 800 korona hivatalos pénz. Ezenkívül hiányzott a plébános zseborája és borotvája. Az esetet nyomban jelentették a csendőrségnek, mely serényen látott hozzá a rablók kézrekerítéséhez. A nyomok előbb Szatmármegyébe vezettek, majd Biharmegye északi részébe csaptak át. Itt is kutattak tovább mint egy héttig, mikor elvezítették a nyomozat szálát.

Tegnap reggel a szilágykisújfalusi esendőrjárőr hirtelen meglepte a község határában tanyázó cigányokat. Hat marcona, mindenre képes cigány tanyázott itt egy földkunyóban. A csendőrségnek feltűnt az utóbbi időben a cigányok költekezése, de mert más-kép nem lehetett a költekezés nyomára akadni, váratlanul meglepték a cigányokat és mielőtt még védekezhetek volna, vasraver-ték őket.

Ezután kezdetét vette az igazi munka. A csendőrök valósággal szédulták a kunyhót. És amint a következmények mutatták, nem alaptalanul. Mikor ugyanis a kunyhó falait kezdték széthányini, a földben egy borotvát találtak, melyben a plébánostól elrabolt borotvára ismertek.

A cigányok tagadni próbáltak, azonban a csendőrök csakhamar megszólaltatták őket és vallott az egész banda.

A vallomás során beismerték, hogy tényleg ők rabolták ki a plébánost. A rabolt pénzzel előbb Biharmegyében bujkáltak s csak két hét múlva mertek haza menni. A rabolt pénzből még megtalálták a csendőrök 550 koronát, a többit már elköltötték. A csendőrség valóban bravuros fogást csinált a cigányok ártalmatlanná tétele által. Kiderült ugyanis, hogy három vármegye rettegett rablóbandáját fogták el.

A kihallgatás során a cigányok elmondták, hogy miképp követték el a plébános kifosztását. Eszerint két fiatalabb és gyengébb cigány kint maradt a plébánosi lak előtt, négyen pedig behatoltak a lakásba. Előbb

sárral bekenték az ablakot és benyomták. Az ablakon keresztül jutottak aztán be a hálószobába.

Beismerték a cigányok, hogy azzal a szándékkal hatoltak be a lakásba, hogy ha ott bárkit találnak, vagy a zajra bárki is a szobába akar hatolni, azt föltétlenül megölik.

Isteni gondviselésnek tulajdonítható, hogy a plébános ép ezen az éjszakán hált a másik szobában. Az is nagy szerencse volt, hogy a betörők zaját nem vették észre a szintén a másik szobában alvó szülei a plébánosnak, mert különben életüket veszítették volna.

A beismerésben lévő cigányokat megvasalva tegnap négy csendőr kísérte át Szakasra, ahol a rablás színhelyén újból kihallgatták őket. Jelenleg még Szakaszon vannak a haramiák, akiket állandóan négy csendőr őriz.

A cigányok beismerése szerint heten voltak részesek a rablásban, de a hetedik cigány elmenekült. Ezt most országosan keresik.

Háboru Mexikó ellen.

Az Egyesült Államok csapatai egész Veracrutz megszállva tartják, ahonnan a mexikói csapatok kivonultak. Mexikó nagy ellenállásra készül az Egyesült államok akciója ellen és Huerta kijelentette, hogy nem adja fel a harcot, ha huszonöt évig kellene is Mexikónak harcolnia. A forradalmárok álláspontja még bizonytalan.

Bécs, ápril 23.

A Newyvrk Herald jelenti Mexikóból: Huertát a város lakossága, mikor átkoesított a városon, lelkes óvációkban részesítette. Huerta beszédet intézett a tüntetőkhez, amelyben többek között ezeket mondotta: A felelősség a mai állapotokért az amerikai kormányt illeti. Mexikó mindent megtett, amit állami méltósága megengedett, hogy elkerülje az ellenségeskedést. Három hét alatt négy milliónyi hadsereget tudunk felállítani. Mexikó védelmezni fogja szuverenitását.

London, ápril 23.

Newyorkból jelentik: Badger és Fleicher egyesített flottáinak ágyúi tegnap reggel bombázni kezdték Veracrutzban azokat a házakat, amelyek mögül mexikói katonák lövöldöztek az amerikai matrózokra. Legalább másfélszáz mexikói katonát öltek meg tegnap.

Maas tábornok, a veracruti mexikói csapatok parancsnoka, eltűnt. Azt hiszik, hogy családjával elmenekült.

Két vonat érkezett, Mexikó—Citybe menekült amerikaiakkal és még két vonat uton van. Félő, hogy ezek nem érik el a fővárost, mert hír szerint Huerta rendeletére időközben mexikói katonák fölszaggatták a sineket.

Veracruz tegnap délután egy óra óta az amerikai tengerészcsapatok kezében van.

Washington, április 24.

(Saját tud.) Az Egyesült Államok fegyveres beavatkozását a mexikói nép elleni támadásnak tekintik, Mexikóban általános nemzeti fölkelés készül az Egyesült Államok ellen, s most már a ko-

moly és véres háboru kikerülhetetlen.

Leszerelt mexikói hadihajó.

Berlin, ápril 23.

A Press Union tudósítója drótnélküli távirójelentése szerint Fletcher amerikai tengernagy Triton mexikói ágyunaszádót és Damokues csatahajót leszereltette és bevonatta a mexikói zászlót.

Baj van az orgonavirággal.

*

Most, amikor olyan veszedelmesen szép a tavasz, minden ember azt hiszi, hogy ő költő. A fák nem rogyadoznak úgy a hamvas virágok alatt, mint ők a meg nem irható versek sulya alatt. Fáj nekik a tavasz, szívesen meghalnának egy rózsaszin barackfa vagy lila orgonabokor illatos menyezete alatt. S úgy lennének meg őket, arecal fölfelé fordulva, szemükben még ott tükrözne a kék égbolt, testüket lágyan behavazná a sok millió szírom. És szólna durva rendőri jelentés:

„... a Schlauch-parkban egy orgonabokor tövében ismeretlen fiatalember hullája találtatott!...“

Huhh, de jól nézne ki!... Még jó, hogy a virágnak nem lehet megtiltani ama bizonyos kikeleti nyílást és nem fordítva van. T. i. az időszaki költőknek ne lehetne megtiltani a verselést. Mert hiszen verselhetnek a szabad természet ölné, csak ne háborgassák a nagy nyilvánosságot.

Az igazán legelemibb magánügye minden embernek, hogy tetszik neki a csillagos égbolt, a virágos rét, szépnek látja a szép leányokat, lenézi a hivatalnokokat, délben nyújtózkodik az ágyban, a kávéház aranyos, a váradi korzó ragyogó, a cigány szépen muzsikál, délolaszországi tájakra gondolok, holnap nem eszem, mert nincs egy vasam sem, stb. . . . stb. (még vagy ötször).

Minden időszakban jelentkeznek a poétikus szimptomák, amelyeknek a háta mögött ott áll a legesunyább élet. A rut próza, mondaná megvetéssel egy fiatal titán. Hát ezt a prózát akarom az igen tisztelt rajongók szíves figyelmébe ajánlani. Segítsenek megvédeni a felügyelő nénikéknek, mert különben nem verselhetnek még a parkok lila ölné sem.

Kint a Schlauch parkban én is örvendtem a hintázó virágerdőnek. Aki már több tavaszt látott, az csak közönségesen örvend a virágfakadásnak. Nem akar meghalni, sem verset írni.

Az ember nem is beszél, talán lusta még gondolkodni is, csak nézi a roppant titkot, a virágfakadást.

Azonban még ennél is van egy közönségesebb élvezet. *Virágot lopni!* . . . Szegény park-felügyelő nénike panaszkodik, hogy mit csinált vele egy uri nagysága.

— Kértem szépen, hogy ne tördelje az orgonavirágot. Még neki állt feljebb! . . . Hogy így, hogy úgy, mi közöm hozzá, fogjam be a számat, ő ilyen meg olyan nagysága, majd ad ő nekem.

— És ölszámra tördelte tovább, oda vitte a kis fiának, hogy játszon vele. De aztán én is dühös lettem! Kivettem a rendőrség igazolványát, hogy nekem itt felügyeleti jogom van, hogy én itt igen is

parancsolok és mondja meg a nagysága azonnal, hogy mi a neve, hol lakik, kiféle, miféle, mert én feljelentem, megbírságolatom! . . .

— Bezzog elsápadt ekkor a nagy dáma!

— Csapott nagy udvarlást nekem, hogy majd küld nekem egy szép flancoos ruhát. De én az arcába vágtam, hogy küldje a hótnak! . . .

Uraim, feleim, testvéreim, akik elég vakmerők vagytok minden évben megbántani a természetet hiu érzelmekkel, legyenek lovagok ezuttal, csapjatok fel a virágok rendőreinek és ha köztük jártok, nyissátok ki egy kicsit a szemeteket. Hátha meglátjátok az egyszerű lila szín mellett a barbár tolvajt is.

Satyr.

A szatmármegyei zendülők bünpöre

A püspökhelyettes bántamazói

A szatmári törvényszék előtt tegnap kezdődött a szamosdobi, domahidai és kismajtényi oláh zendülők bünpörének a tárgyalása.

Az elmúlt év elején történt, hogy Jackovics Mihály, a magyar-görög katolikus püspökség püspökhelyettese, aki később szintén egyik áldozata volt a debreceni bombamerényletnek, körutat tett új egyházmegyéjének községeiben. Először az erdélyi falvakat járta be, ahol mindenütt nagy szeretettel és lelkesedéssel fogadta a lakosság. Április 9-én Jackovics püspökhelyettes Szatmármegyében is megkezdte látogatásait, a vármegye falvai azonban már nem fogadták oly nagy szeretettel, mint az erdélyiek, sőt amikor a vikárius Reszege, Szamosdob, Domahida és Kismajtény községekben kíséretével megjelent, a felizgatott fanatikus lakosság a templomokból, iskolákból és falvakból kikergette kíséretével együtt. Kismajtényban pedig még meg is verték a püspöki vikáriust.

A zendülők hónapokig voltak vizsgálati fogságban a szatmári törvényszéken.

A szatmári törvényszék tegnap kezdte meg ennek a bünpörnek a tárgyalását. A tárgyalás iránt óriási az érdeklődés, különösen a románság körében és már a hajnali vonattal több száz oláh paraszt érkezett papjaik vezetésével Máramaros, Szilágy, Bereg, Arad, Bihar és az erdélyi vármegyékből. A tárgyalásra eljöttek Mihályi Tivadár, Pop-Csicsó István, Vajda-Vojvoda Sándor, Maniu Gyula, Moldován Szilveszter szerkesztő, Dán Szevér, Lukácsiu Konstantin, Lukácsiu László, a román komité tagjai, Pankerov Leonard román lapudósító, Fava Roberto olasz újságíró, Goldis László képviselő és igen sok külföldi hírlapíró.

A főtárgyaláson Némethy József dr. törvényszéki bíró elnököl, szavazó bírák Jeney Sándor dr. és Rozgonyi Viktor dr. törvényszéki bírák. A tárgyalásra harminc tanút idéztek meg. A védők: Dobossy Endre dr. szatmári, Lázár Aurél nagyváradi, Pordeán Aurél kolozsvári, Csordás János belényesi, Pokucz Péter besztercei, Bojla Romulusz diószentmártoni és Bochacel Koriolán nagybányai ügyvédek; a vádhatóságot Fabó Zoltán dr. főügyész képviseli.

A vádlottakat magánosok és hatóság ellen való erőszak büntetével vádolják és Marossán György kismajtényi lelkész mint felbujtó, a többi harminc négy vádlott pedig mint bűntárs szerepel.

A tárgyalás.

A tárgyalást pontban 9 órakor kezdte meg az elnök. Konstatálták, hogy a vádlottak közül egy meghalt, kettő kivándorolt Amerikába, egy pedig időközben Miskolcon vállalt rendőri szolgálatot.

Az első vádlott, Marossán György lelkész, a bíróság engedelmével románul mondta el a tényállást. Ünneppnap volt, — ugymond — mikor Jaczkovics püspöki helynök látogatásának bejelentését megkapta. Mindjárt ki is hirdette a szószeréről. A hírt a hívek nagy zúgással fogadták. Különösen az iskolába nem voltak hajlandók beereszteni az érkező püspöki helynököt. Ő, a vádlott erre a következő tanácsot adta a népnek:

— Én nem tehetek semmit, mert a kezem meg van kötve. De ha ti nem akarjátok az iskolába beereszteni, akkor magyarázzátok meg neki, hogy már felebbeztetek a pápához, várja meg ő is az eredményét. De a csendőrökkel ne ellenkezzetek, mert abból nagy baj lehet.

Azután még öt vánlottat hallgattak ki. A tárgyalást ma folytatják.

A ház munkarendje. A képviselőház tegnapi ülése előtt Tisza István gróf fölkereste a Ház elnökségét és Beöthy Pál elnökkel, Szász Károly és Simonsits Elemér alelnökökkel hosszasan tárgyalt. Hír szerint a parlament munkarendjét vitatták meg.

A képviselőház nagypénteken a delegátusokat választja meg, azután folytatja a költségvetés tárgyalását. Szombaton szintén lesz ülés és egész napon át a költségvetést tárgyalják, majd a jövő hét elején egészen esütörtökig, szünete lesz a Háznak. Kedden alakul meg a delegáció, szerdán lesz az ünnepi tisztelgés a Várban és esütörtökön délután megkezdik már a delegációk munkájukat.

..HIREK..

Tájékoztató.

Április 26-án ügyvédek és ügyvédjelöltek gyűlése az ügyvédi kamarában d. e. 10 órakor.

*** Csoportvezetői értekeztet.** A Katolikus Népszövetség csoportvezetői vasárnap d. u. 4 órakor a Kath. Népszövetségi Otthon helyiségében értekeztet tartanak. Az értekeztet főbb tárgyai: A május 17-iki közgyűlés és mulatság előkészítése. A Népszövetség a Szent László ünnepélyen. A júniusi ünnepély és a nyári mulatság előkészítése. Állandó vigalmi bizottság alakítása. A Népszövetség és az új kerületi beosztás. A Népszövetség és a választójogi törvény. Az Otthon, a biztosító osztály, a hitelszövetkezet, a keresztényszocialisták, a Kath. Népkönyvtár ügyei. A sajtóakció továbbfejlesztése. — A rendkívül fontos tárgyakra való tekintettel az összes csoportvezetők pontos megjelenését kéri az igazgatóság.

*** Ajándékok a nyilvános könyvtárnak.** A nyilvános könyvtárba a következő könyvajándékok érkeztek: Gyémánt Jenő ügyvéd 170 kötet 140 korona értékben, dr. Berkovits Renée t. orvos 3 kötet 29 korona értékben, Társadalmi Múzeum 2 füzet 40 fillér értékben s az Osztrák-Magyar Bank 1 kötet 1 korona értékben. A szives ajándékozóknak ezuton is köszönetet mond a könyvtár vezetősége.

*** Apponyi Kassán.** Kassáról jelentik: A főiskolák országos értekezlete úgy határozott, hogy a kassai Rákóczi-napot ezidén május 3-án fogják megtartani. Az országos ünnep fényét nagyban fogja emelni Apponyi Albert gróf megjelenése, akit az ünnepi beszéd megtartására kérték fel.

*** Bihari Ákos karrierje.** Örömmel értesülünk arról a kiváló meghívásról, amelyet Bihari Ákos kapott a Nemzeti színháztól. Bihari Ákos két előadás keretében játszani fog a Nemzeti színház színpadán s a vendégszereplés kétségtelenül szerződötetessel fog végződni. Egyszerű formáság itt a vendégjáték, hiszen Bihari Ákost egész sulya régen a fővárosba huzza, kötelessége oda menni, ott van számára igazi klasszikus terület, ahol a kothurnus erőt jelent. Vidéken kár szétszórni azokat a lángoló tragédiákat s ünnep lesz nekünk, mikor fölmehetünk a fővárosba meghallgatni a mi Bihari Ákosunkat. Mert a mienk volt, Váradot szerette volna meghódítani Shakespeare s a mystériumok számára. A nagy, parádés szerepek, grandiozus alakítások számára igaz, hogy szűk a vidék, de Bihari Ákos nem panaszkodhat. Aki a nyári színpadon tiz telt házat csinált és Madách Ádámját megnézte egész Biharország, az nem mondhatja, hogy nem szerették. Szerettük és fájlaljuk távozását. De a Nemzetiben van az ő helye. — Május 24-én lép föl először Monna Vanna Guido szerepében és aztán június 1-én Szegény Tamást játsza Leár királyból.

*** Legyen munkaszünet vasárnap.** Ma délelőtt a sütőmunkások küldöttsége járt Gerő Armin rendőrfőkapitánynál, akik panaszolták, hogy a sütőmesterek a vasárnapi munkaszünetet nem tartják be, s kérték ennek orvoslását. Ebből folyólag a rendőrkapitányi hivatal felhívja a sütőiparosokat, hogy a vasárnapi munkaszünet pontos betartása végett annál is inkább intézkedjenek, mivel ellenkező esetben ezen rendőrhatalóság szigoruan fog eljárni.

*** Terjén eddig nem találtak petroléumot.** Több mint egy éve már, hogy a margitai járásban Terje határában petroléum után kutattak az állam megbízásából. Hatalmas favázás építményben szakadatlanul dolgozott azóta a furógép. Minden pereben lesték a gép jelző készülékét és vizsgálták a felszínre kerülő anyagot. Eddig már 700 méternél jóval mélyebben vannak a kutatók, de még semmi kielégítő eredményt nem tudtak felmutatni. Mint értesülünk pár héttel ezelőtt földgázra bukkantak, azonban a gáz oly kis mértékben volt, hogy teljesen figyelmen kívül hagyták. — Tudósítónk jelentése szerint a furatást most már rövid idő alatt befejezik és más helyen kutatnak. A jelentkezett földgáz és a környék bányatelepei után következtetve a furatást siker fogja koronázni, csak találják meg az alkalmas pontot. A legujabban kijelölt hely ahol a jövő hónapban fúrnak a jelenlegi hely közelében van Terje alatt.

*** Ritoók Zsigmond-utca 21. szám** alatt 5 szoba, 2 előszoba, fürdőszoba, konyha, kamara és cselédszobából álló lakás május elsejére bérbe kiadó. Jelentkezhetni a Bihar-megyei Takarékpénztárnál.

x Petőfi-utca végén a Törköly-mérő-ut 114. sz. alatt két egyszobás lakrész május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál, Kossuth-utca 6.

*** Feld Irén és társulata a Vigadóban.** A Vigadó varieté direktiója nagy áldozatok árán leszerződött Feld Irént és társulatát, akik a „Bűnös szerelem” című 4 felvonásos mozi-szkeccset fogják ma, 25, 26. és 27-én előadni. A gyönyörű és érdekfeszítő szkeccset, Budapesten a Corsó-mozgóban egy-után 100-szor adták zsufolt ház előtt. Két pompás mozi képből és két színpadi játékból áll a darab, amelyet olyan kitűnő művészek játszanak le, mint Feld Irén, Pethő Pál, Pesti Kálmán és Székely Károly. A szkeccsen kívül kabaré számok is lesznek amelyeket maga Feld Irén fog bekonferálni. A kabaré műsorban színre kerülnek a legújabb fővárosi egyfelvonásos bohózatok, mint Hogyan csináljuk a választó jogot? Hogy nyaralnak a magyarok a liden? Hogy élvezünk a moziban? stb. A műsorban szettekinve megállapíthatjuk, hogy nem volt még Nagyváradon kabaré, vagy varieté színpad, amely ilyen nivóju élvezetet tudott volna nyújtani.

x A korzó szenzációs látványossága lesz az a ragyogó, világvárosias üzlethelyiség, mely a jövő héten nyílik meg a zárda épületében A Trieszti Kávét, Tea és angol rum közvetlen behozatala című nagyszabású vállalat ez, melynek tulajdonosai széles körben előnyösen ismert nagyvárosi kereskedők, Aszódy és Palotai. Ilyen üzletek csak a tengerparti nagyvárosokban vannak s bizonyos, hogy Aszódy Mihály, az üzlet társtulajdonosa, a kitűnő re-noméjú kereskedő nagy szolgálatot tesz a fogyasztó közönségnek a fényes új cég megalakításával. A vállalatot, mely a fejlődő Nagyvárad kereskedelmi összeköttetését a külfölddel állandóan fenntartja s a város kávépiacát fejleszti, díszére fog válni a városnak.

*** Eladó házak.** Sal Ferenc-utca 13 szám alatti ház, 6350 négyzetméter telek, mely a Páris-patak beboltozása folytán nagy utcai frontot nyer és így nagy haszonnal ke-segetető biztos jövővel bír, 7 lakással, nagy kert és gyümölcsösökkel, továbbá Ritoók Zsigmond-utca 21. szám alatti két ház, jutányos árak és kedvező fizetési feltételek mellett, szabad kézből eladók. Biharmegyei Takarékpénztár.

x Női finom párthi fél cipők K 5, női finom chevró v. bokszt fél cipők K 6, női finom amerikai fél cipők K 7, női finom bársony fél cipők K 6, női finom bagarie fél cipők K 10, férfi chevró v. bokszt cipők K 8, férfi amerikai cipők K 10 férfi divatos kalapok 3 koronától kezdve. Fehérneműek és uridivat cikkek leg-olesőbb bevásárlási forrása Fekete Jenőnél Szt. János-utca Kispipa mellett.

x Warhanek halkonzervgyári lerakat Kossuth-utca, Sas palota Aszódi-nál. Bőjtű idényre megjötték a friss halkonzervek: Ostseetejes 16 fillér, ruszli nagy 4 fillér, göngyhering 10 fillér, file 6 fillér, pácolthering 12 fillér, borshal 2 fillér, mustár hering 16 fillér, angolna dekája 4 fillér, 1 doboz halsaláta rendkívül finom 50 fillér. Szardiniák gyári árban. Rendkívül sokféle tengeri halak.

x **Kossuth-utca 2. sz. házban** a volt Szihta, valamint Tóth Zsigmond-féle üzlethelyiségek azonnal kiadók. — Ugyanott az emeleten egy kétszobás udvari lakás hozzátartozó mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglaltva színpadlás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

vizsgázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

x A legújabb **párisi kalap-ujdon-ságok** egyedül KOHN HELJEN kalap-üzletében kaphatók, Nagy Sándor-utca (Weiszlovich-ház), ahol nagy választék áll a hölgyközönség rendelkezésére a legizlésebb és a legújabb divatu kalapokban igen olcsó árakban. A Szigligeti-színház művésznőinek kalap-szállítója. Átalakításokat modellek után vállal.

x **Kiadó lakások.** Szöllős-utca 12. szám alatt két szobás lakás a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. — Csi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Hattyu-utca 35. sz. alatt egy szobás lakás mellékhelyiségekkel együtt azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár r.-t-nál, Kossuth-utca 16 szám.

x **Csokoládé Király Rákóczi-ut.** Fő-üzlet Kossuth-utca Sas palota. Aszódi cukorka és csokoládé különlegességei a legjobbak és legolcsóbbak. Cukorka szakértők tudomására adom, hogy Kugler Gerbeaud borbónok üzletemben bontva is kaphatók budapesti árakkal. Vigyázat fő üzletem Kossuth-utca Sas palota. ajánlom a cukorka vásárló közönségnek, nézze meg 5 nagy szép kirakataimat olcsó gyári árakkal. Cikkeimben sokan utánóznak. Egy-ideűleg ajánlom Aszódi 8féle zamatu pörkölt kávéimat, mely ugy izre mint zamatra utánózhatatlan. Kávé pörköldém kora reggeltől késő estig a fogyasztó közönség rendelkezésére áll. Az új kávék, új teák megjötték és valódi tea-umok igazán olcsón Telefon számok 635, 610.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal

Telefon 1076.

Telefon 1076

„The Roosevelt Schoe”

amerikai cipők

12-50 és 16-50 kizárólag

Reichard Dezső

cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

**A legszebb
kézimunkák**

Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783.

*** Ingatlan eladás.** Nagytelek-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtekinthetők Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Pénteken: Kiss király. (Kállay Jolán-nal).

Szombaton: Bőregér. (Kállay Jolán-nal).
Vasárnap délután: Matyólakodalom; este Bőském. (Kisbérletszünet. Bemutató.)

Kállay Jolán ünneplése. Majd egy hónapi betegség után lépett fel először Kállay Jolán a Kiss grófban. A közönség melegen üdvözölte a felgyógyult primadonnát, sokáig tapsolták, amikor először kijött és egész este tüntető ünneplésben részesítették. Kállay friss erővel énekelt s habár bágyadt is volt egy kicsit, játéka élénk, temperamentuma a régi volt, Tompa, Sik, Tóthné, Leővey és Radóc nagyon jól kiaknálták ismét a szerepeket.

A Kis király. Ma este a szezon egyik igen kedvezően fogadott bájos eperettje a Kis király kerül színre, amelynek előadása keretében az egyik fő női szerepet Kállay Jolán játsza.

IRODALOM

A Zászlónk ifjúsági folyóirat áprilisi száma is a szokott ragyogó keretekben, nívós, szép tartalommal jelent meg, örömet szerezve szerte az országban, a sok-sok ezer, sőt sok-sok tizezer diákakarói között. A szerkesztő József Alajos mély lélekkel meg-irt vezető cikkben emlékezik meg szentföldi utjának egyik emlékezetes epizódjáról, az emmausi kivándorlásról. Radványi Kálmán husvéti verse a magasba emeli a lelkeket, Orbán Dezső folytatja Az aranyföld című érdekes regényét, Koch Nándor dr pedig a földrajzi cikket fejezi be az első magyar tengerkutató expedicióról. Gyulay Ádám és Somlay Károly elbeszélése, egy sereg érdekes aktualitás, gyönyörű remek, apróbb cikkek, illusztrációk, Radványi Kálmán értékes utleírásának a folytatása és a szokott rovatok, ifjúsági pályázatok teszik teljessé a Zászlónk e havi számát is. Előfizetési ára egy évre csak 2 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VII., Damjanich-u. 50. sz.

Uj Idők. A magyar családok kedvelt hetilapja élén ott találjuk Herczeg Ferenc új regényének, A hét svábnak folytatását. Rákosi Viktor megragadó szépségű elbeszélést írt A sirásó címmel. Zuboly pedig Az irodalom magyar ruhában című cikkének keretében egész sorozat nagyérdekességű régi fotográfiát közöl. Farkas Pál folytatja regényét, melynek címe Egy tanár jegyzetei. Kilenyi Gy. legyőző művészi értékről cikkezik és kis tanulmányát szebbnél szebb legyezőképek díszítik. Cikk Liszt Ferencről, Szmrecsányi Béla elbeszélése, Juhász Gyula, Lenkei Henrik verse tarkirja még a lap szövegrészét, míg a képek bemutatják a Mücsarnok tavaszi tárlatának érdekesebb alkotásait, továbbá az aktuális eseményeket.

NYILTÉR

Értesítés!

Midőn a t. elárusító és fogyasztó közönség szives tudomására hozzuk, hogy az

eredeti töltésű barna

Dréher-féle

Excelsior-tápsör

mely íz, zamat és táperőben utólérhetetlen, most került forgalomba, egyszersmind a sörszeszon beálltával bátrak vagyunk b. figyelmüket arra felhívni, hogy

eredeti Dréher-féle márciusi palacksörnek

csak az tekinthető, melynek

palackja és dugója

védjegyünkkel van elátva.

Tisztelettel **Bognár és Szántó.**

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

A furfangos és pórul járt parasztok.

Érdekes és szokatlan falusi ügyet tárgyalt tegnap a nagyvárad kir. törvényszék Seress Barna kir. törvényszéki bíró elnöklése alatt. Klitán László és Hombarázs Illés kisházai lakosok voltak a vádlottak.

Az egész dolog története a következő: Klitán László jómódu falusi embernek — idős ember már — szép kis földje volt a kisházai határban. A testvéreinek, Klitán Jánosnak ugyanennyi földje volt szomszédosan övele. Klitán János elkerült Kisházáról Aradmegyébe, ahol meg is halt. Törvénytelen házasságból származó örökösök maradtak utána.

Klitán László azután megszerezte a testvére földjét is, igazolván, hogy az őt jogosan illeti meg, Klitán János még életében ráhagyta a földet, különféle, a birtok értékének megfelelő ellenszolgáltatások és ellenértékek fejében. Az örökösök azonban pereltek.

És ehhez jött a szintérre Hombarázs Illés, a fiatal furfangos paraszt.

— Te, — mondta az öregnek — kitesznek téged a földedből az örökösök. De segíthetek rajtad. Csináljunk egy szerződést, amelyben nekem adod el a birtokodat, nem igazán, csak színleg, hogy a törvény azt lássa, hogy nincs vagyond és az örökösök így nem tudnak semmit rajtad venni. Ingyen megteszem ezt a szívesseget neked, természetesen, hogy a vételi összeget csak úgy tüntetjük ki, de azt nem fizetem meg neked. Azért marad minden a tied, úgy mint eddig.

Igy is történt. Az öreg reáállott a dolgra. Csakhogy nem maradt minden a régiiben. Hambarázs a maga nevére iratta az

öreg földjét a színleges szerződés alapján, sőt 1400 horonát rá is tábláztatott a földre. Az örökösökkel szemben is elveszett a per, s az 1400 koronáért meg elárverezték az öreg Klitán földjét, úgy hogy most a jómódu öregnek nincs semmije. Sőt a szerződési manipulációért a tegnapi tárgyaláson, ahol a vádat Miskovszky kir. ügyész képviselte, okirathamisítás miatt el is ítélte a törvényszék 3 havi fogházra. A főbűnöst, Hombarázs Illést egy évi börtönre ítélte a törvényszék. Felebbeztek.

Barát Armin sajtópöre.

Felmentették Fehérit.

A budapesti esküdtbíróság tegnapelőtt elrendelte a bizonyítást arra vonatkozóan, igaz-e, hogy Barát Armin köztisztviselő minőségét haszonszerzésre használta föl. Ezen a szigorúan kijelölt kereteken belül megállapította a bizonyítás módját is. Nevezetesen elfogadta bizonyítási eszköznek Barát Arminnak Pallós Ignáchoz intézett leveleit, a könyvkivonatokat, Temesvár város polgármesteri hivatalának a bírósághoz intézett átiratait s Barát Armin kinevezésére vonatkozó okiratokat. Egyebekben a bíróság a bizonyítás felvételét mellőzte, mert a vádlott pozitív bizonyítékokat egyéb vádjaira vonatkozólag nem ajánlott föl.

Ebben a keretben folyt le ma délelőtt a bizonyító eljárás.

A budapesti esküdtbíróság felmentő ítéletet hozott. 5 órától fél 7-ig tanácskoztak az esküdtek; a feltett 4 kérdésre igennel feleltek, mire a bíróság Fehéri Armand vádlottat a vád- és következményei alól felmentette.

§ **A Csávossy hagyaték a Kuria előtt.** A Csávossy Gyula báró gyermekei között a bobdai ingatlanokért folyó pörökösödés tegnap a királyi Kuria ítéletével véget ért. A legfelsőbb bíróság ugyanis elutasította keresetével ifj. Csávossy Gyulát és nagykoru testvéreit és megállapította, hogy a nagykerterjedésű ingatlanokhoz kizárólag az elhunyt báró két kiskoru gyermekének, Józsefnek és Endrének van joga. A pör előzménye az, hogy Csávossy Gyula báró annak idején feleségével ajándékozási szerződést kötött a bobdai ingatlanokra vonatkozóan.

A szerződés egyik pontja úgy szólott, hogy a báróné halála esetére az ingatlanok tulajdonjoga kiskoru gyermekeikre száll. Csávossyné még férje életében meghalt, mire a báró nagykoru gyermekei megtámadták az ajándékozási szerződést, azt állítván, hogy nagyapjuk, Csávossy Ignác végrendelete értelmében nekik a bobdai ingatlanokra utóöröklési joguk van. A kiskorúak ügyvédje és ideiglenes gyámja ezzel szemben azt vitatta, hogy utóöröklési joguk a nagykorúaknak nincsen, mert a nagyapa végrendelete nem rendelt utóörökösödést, de még ha rendelt is, ez kimondottan az által, hogy viszont Csávossy Gyula báró a két kiskoru fiát jelölte meg utóörökösök gyanánt.

A két első foku bíróság úgy ítélte, hogy az öreg Csávossy Ignác csakugyan utóöröklési jogot kívánt felállítani, még pedig valamennyi fiunokája számára, ennél fogva a kiskoru Csávossy fiúk kötelesek a nagykoru fivéreknél kiadni a rájuk eső részt. Szőke Gyula dr ez ellen a két ítélet ellen felebbezett és most a Kuria kimondotta, hogy a nagyapa rendelt ugyan utóörökösödési jogot, de annak megállapítását, hogy kik legyenek az utóörökösök, Csávossy Gyulára bízta. Minthogy pedig a nemrég elhunyt Csávossy Gyula báró a két kiskoru fiat jelölte meg utóörökösöknek, a bobdai ingatlanokra a nagykoru fiverek igényt nem tarthatnak. A kiskoru Csávossy József és Endre ideiglenes gyámja, Szőke Gyula dr már le is utazott Bobdára az ingatlanok átvétele céljából.

VIGADÓ

mozgó variete
Sas-passage.

F. évi április hó 24., 25., 26. és 27-én azaz: pénteken, szombaton, vasárnap és hétfőn 7 és 9 órakor.

Szenzációs vendégszínház **Feld Irén** és budapesti társulatának.

Csupa elsőrendű erők!

Bűnös szerelem

(NINON DE LENCLOS)

Kinema szkecs 4 felvonásban.

I. rész: Végzetes találkozás (mozgó)

II. rész: Ninon (színpadi játék)

III. rész: A tör (mozgó)

IV. rész: Bűnös szerelem (színpadi.)

Mozgó hirdató eredeti felvétel.

Feld Irén kabaré-művésznő.

Angol bohózat mozgókép.

Pesti Kálmán kabaré-művész.

Székely Károly előadó művész.

Pethő Pál színművész.

A conferencier szerepét **Feld Irén** művésznő tölti be.

A művészek remek humoros előadásban bemutatják többek között: **Hogyan csináljuk a választó jogot? Hogy gyógyít a betegségyező orvos? Hogy nyaralnak a magyarok a Lidón? Hogy élvezünk a moziban? stb.** fővárosi ujdonságokat.

Az előadások kezdete hétköznap 7 órakor, szombat, vasárnap és ünnepnap d. u. 3-kor.

Teljes 2 órás műsorok. Remek szelíztetők. Buffé. Telefon szám 12-21.

Helyárok: Páholy-ülés 1 K. 50 fill. — Zsölye 1 K. — Támlásszék 70 fill. — III. hely 50 f. — Katonák őrmesterig és gyermekek félhelyáru jegyet váltanak

Jegyek előre válthatók d. e. 11-12 óráig a Vigadó mozgó pénztáránál

TÁVIRATOK

Károlyi itthon.

Budapest, ápril 23.

(Saját tud.) Gróf Károlyi amerikai utjáról este 11 óra 5 perckor Budapestre érkezett. A nyugati pályaudvaron a függetlenségi párt fogadta, Saághy alelnök mondott üdvözlő beszédet, amelyre Károlyi meleg szavakkal válaszolt.

Oltáregyleti kiállítás.

Budapest ápril 23.

A Budapesti Központi Oltáregylet kiállítását díszes és előkelő közönség jelenlétében nyitotta meg Csernoch János dr hercegprimás.

Autószerencsétlenség.

Klagenfurt, ápril 23.

Az országon Dréher Tivadart végzetes autószerencsétlenség érte. Az autó egy fának ment neki, Dréher Tivadar kiesett az autóból, súlyos sérüléseket szenvedett. Felépülésében nem biznak.

Munkapárti értekezlet.

Budapest, ápril 23.

(Saját tud.) A munkapárt Khuen elnöklésével értekezletet tartott a melyen kijelölték a delegáció tagjait. Az ellenzék részéről, Tisza beszéde után, azokat a képviselőket vették ke a delegációba, akik az előző alkalommal is tagjai voltak a delegációnak.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	808.—
Oszták hitelrészvény	—	612.—
4%-os koronajáradék	—	81.05
Oszt. magy. államv.	—	703.—
Jelzálogbank	—	416.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	507.—
Hazai bank	—	278.—
Magyar bank	—	502.50
Keresk. bank	—	3630.—
Rimamurányi	—	653.—
Salgótarjáni kőszén	—	702.—
M. Ált. Kőszénbánya	—	1050.—
Közuti vasut	—	628.50
Városi villamos	—	320.—
Adria	—	611.50
Atlantika	—	—

Gabona üzlet.

Buza áprilisra	—	—	12.83
Buza májusra	—	—	12.73
Buza októberre	—	—	11.73
Rozs áprilisra	—	—	10.58
Rozs októberre	—	—	9.08
Zab áprilisra	—	—	8.15
Zab októberre	—	—	7.91
Tengeri májusra	—	—	6.81
Tengeri júliusra	—	—	6.99

A szerkesztésért felelős:

Dr. KRÜGER ALADÁR.

Legmegbízhatóbb, legbiztosabb nyaraltatás.

A nagyérdemű közönség b. figyelmébe ajánlom, hogy ugy helyben, mint nagyszalontai fióküzletemben

szőrmeárukat, téli öltönyöket, függönyöket, szőnyegetek stb.

nyaraltatás

végett csakis nállam és fióküzletemben méltóztassanak elhelyezni, hol kívánatra mindenkor felmutatható legyen, a nyaraltakat tisztán kezelve, gondozva és kijavítva annak idején hazaszállítatom. A raktáram és üzletem a károk ellen biztosítva van azért kérem a nagyérdemű közönség szíves bizalmát. Tisztelettel:

Zimányi András német szücs

Telefon 824. sz. Körös-u. 47. (Saját ház.) Telefon 824. sz.

Szőlőmoly ellen az egyedüli biztos szer a BAGOL.

Kapható:

KONDOR DEZSŐ
cementkereskedőnél,
Nagyvárad Nagypiac-tér 1. sz.
(Füchsl-palota.)

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

10569—1314.

HIRDETMEŒY.

Közhirre teszem, hogy a város területén lévő lovaknak, szamaraknak, öszvéreknek állatorvosi megvizsgálása a folyó évben a következő sorrendben fog megtartatni.

a) Ujváros, Külváros, Olasz, városrészben és a hegyen lakó tulajdonosok lovai május 2-án szombaton.

b) Váradvelence, Váralja és Csillagváros városrészben lakó tulajdonosok lovai május 3-án vasárnap.

A lovak állatorvosi vizsgálata mindkét napon reggel 7 órakor a lóvásártéren fog megtartatni.

A lovakat kézen és egyenként kell az állatorvosok elé vezetni.

Felhívom a lótulajdonosokat, hogy lovaikat, szamaraikat, öszvéreiket a kijelölt helyen és időben megvizsgáltatás végett annál is inkább állítsák elő, mert ellenkező esetben az elmaradt lovak a tulajdonos költségére kényszer útján lesznek előállítva és megvizsgáltatva, azonkívül pedig minden elmaradt ló után a lótulajdonosa a folyamatba teendő kihágási eljárás során behajthatatlanság esetén megfelelő elzárásra átváltoztatható 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fog sújtatni. Nagyvárad, 1914 április 20.

Jánosi, rendőrfőkapitány b.

Dusafalva községben mintegy 300 kis hold

legelő

bérbeadó. Értekezhetni: a

Polgári Takarékpénztár r. t.-nál
Nagyváradon. Telefon 11-95. sz.

FIGYELEM!!!

Vajnovszky Ferencz

uri- és női cipész-üzlete,
Nagyvárad, Szaniszló-utca 55. szám.

Mérték utáni rendeléseket és javításokat olcsón, gyorsan és pontosan készít.

Lovagló, disz és strapa csizmák

minden kivitelben. Vidéki rendelésnél elegendő egy használt cipő beküldése.

Meghívásra azonnal megjelenek.

Uj étterem megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Szilágyi Dezső-utca 5 sz. alatt a Nagyváradai Katolikus Kör új palotájában a

nyilvános étterem

megnyílt,

mely a legkényesebb igényeknek is megfelelően van berendezve, **kitűnő magyar konyha**, a legjobb zamatu **faj borok**. Első minőségű **Dréher sör**. Havi és napi abonensek előfizetés mellett elfogadtatnak a legszolidabb árak mellett, úgy bent az üzletben, mint házhoz való kihordásra. Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Becsés pártfogást kér tisztelettel:

Ille János a Kath. Kör. vendéglőse.

Ha nincs megelégedve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ujjat készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

FÁBIÁN J.

törvényszéki bejegyzett cég
épület- és butor-asztalos
Nagyvárad, Peregés-utca 9. szám.
Elvállal minden ezen szakmába vágó munkákat szakszerű és pontos kivitelben, úgy helyben, mint vidéken. **Költségvetés díjtalanul.** Szíves pártfogást kér
Fábián J., asztalos.

Kevés pénzért sok mindent vásárolhat, és pedig:

női harisnyák, párja 30 fillértől, selyem harisnyáig
férfi zokni " 28 " " zokniig
gyermek harisnya kötött 20 fillértől. Női férfi fehérneműek zsebkezdők, ridikülök pénzerszények, ernyők igen olcsó árért. Himzés valódi klópli csipkék.

Férfi gallér darabja 10 fillér,

csak míg a készlet tart. Vidéki rendelések utánvét, viszont eladóknak engedmény, meg nem felelőért a pénzt visszaadjuk.

Klein Sándor és Társa
Rákóczi-ut 14.

Eladó

1 kazal lucerna

a várostól 10 percnnyire.

Czim: a kiadóhivatalban.

Kérjünk és fogyasszunk mindenütt

Nagyváradai sört!

mert szín, íz és maláta-tartalom tekintetében a legelső gyárak termékeivel vetekszik és amellet olcsóbb.

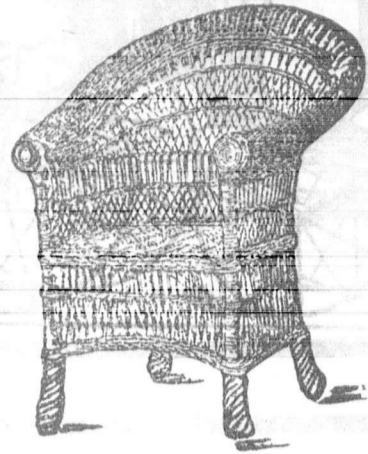
Rendeléseket már 10 üvegtől kezdve a városi raktár házhoz szállít. Állandó vevők ingyen jeget kapnak.

Nagyváradai Sörgyár Részv.-Társaság

Gyári telefon 439. Városi raktár (Nagypiacz-tér), telefon 471.

Simon Lajos

kosárfonodája
Vizvezeték-utca 37. szám alatt.

Utazó és ruhás

kosarak

raktáron vannak.

ELVÁLLAL: mindennemű ezen szakmába vágó munkát fonnott butorokat bármiféle kivitelben méltányos árakban számítok.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: **NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.**

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb** áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre házhoz szállítjuk.

Égész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

lámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

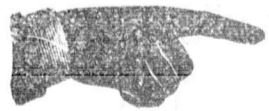
Főszerező telefonja 55. sz.

Uj sörraktár!

Kristály műjéggyárunk

Uj sörraktár!

üzletkörét telepünkön **Gilányi-utca 5/7. szám** alatt sör nagybani elárusításával bővítettük ki. A sörszükségleteknél levő különböző igények kielégítésére átvettük a már **évtizedek óta fennálló** jó hírnévről és jóminőségű söréről ismert **Czell-Kolozs-Monostori sörgyárának képviselőjét.** Ezen sörgyár által termelt söröket már **március 1-től** hoztuk forgalomba úgy hordós, mint tisztán lefejtett állapotban, palackokban a legjutányosabb árak mellett. Egyidejűleg tisztelettel értesítjük a t. fogyasztóközönséget, hogy

„Kristály” műjéggyárunkat

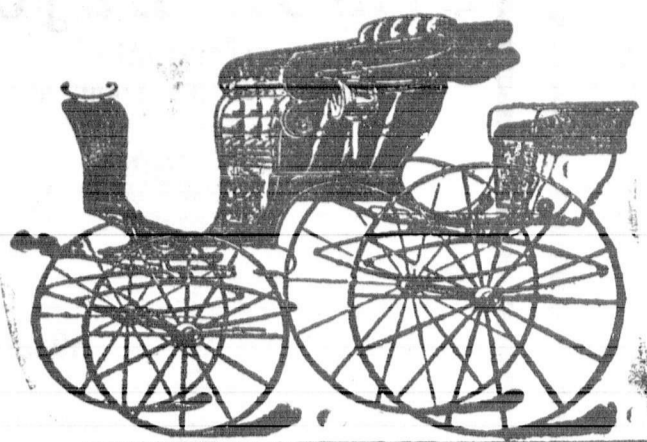
teljesen átalakítva, ismét üzembe helyeztük, és azt már ezután egész éven át üzembe tartjuk. Házhoz szállítunk vizvezeteki vízből előállított kristálytisza **műjeget** jutányos árak mellett. **Havi bért** rendszerre előjegyzések elfogadtnak. Nagyobb fogyasztóknak kedvezményes árt számítunk. A t. jégfogyasztó közönséget pontos és gyors kiszolgálásunkról biztosítva. Becses pártfogást kérve vagyunk kiváló tisztelettel

Telefon szám **398.**

Szanditz és Társa

Telefon szám **398.**

Kristály műjéggyár és sörkereskedelmi b. t.

Standary György

kocsigyáros, volt es.
és kir. gyógykovács.
Lakatos-utca 10. szám.
Telefon: 866.

Kész új kocsik és átalakítottak mindig nagy választékban kaphatók. Kivánatra rajzok után is készítek a legmodernebb kivitelben.

Műszaki harisnyakötőde

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 2.
(Ausländer férfiszabócég után.)

KÉSZIT új férfi faszekliket és női harisnyákat a legdivatosabban, igen tartós kivitelben és olcsó árban. Elvállal fejeléseket s javításokat, valamint azsur- és muslin-harisnyákat, kivágott cipőkhöz a legmegbízhatóbban készít. Egy próbarendelés meggyőz mindenkit a harisnyák jóságáról. Az üzlet 14 év óta áll fenn. Sok pénzt megtakarít ha harisnyáit

Lippner Márknál szerzi be.

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság

Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 6-ik szám.

Részvénytőke 4.000.000 korona
Tartalékok 915.000 korona

Elfogad **betéteket** könyvecskékre, folyó (cheque) számlára és azokat a mindenkori pénzvizonyoknak megfelelő legmagasabb kamatláb mellett (naptól-napig) gyümölcsözteti.

Leszámitol **váltókat.**

Előlegeket nyújt **értékpapirokra.**

Épitkezési és jelzálogkölcönöket engedélyez.

Törlesztéses-jelzálogkölcönöket nyújt 10—50 évi időtartamra a legelőnyösebb feltételek mellett.

Vesz és elad tőzsdén jegyzett értékpapirokat, beváltja a ki-sorsolt címleteket és szelvényeket díjmentesen

Foglalkozik továbbá a bankszakma összes ágaival.

Különvonat

a Félix-fürdőből
Várad-Velence
és Nagy-Várad
állomásra.

Október 1-től minden este **8:06** perckor külön vonat indul a Félix-fürdőből, ennek következtében a városi kiránduló közönségnek a gyors-fürdő igénybevételére teljes 3 óra áll rendelkezésére.

Indulás: Nagyváradról: délután **4 óra 28** perckor Várad-Velencéről. **4 óra 38** perckor. Érkezés a Félix-fürdőbe **5 óra 06** perckor. **Vissza-utazás** este **8 óra 06** perckor.

Fürdők, pihenők, folyosók, éttermek mindig fűtve. Meghülés teljesen kizárva. Bentlakóknak penzio-rendszer. Fürdés, lakás, ételmezés heti 56 koronától. Posta, távirat, telefon egész éven át nyitva.

Csúsz, kőszvény, izületi lobok és mindennemű reumatikus bántalmaknál évszázadok óta a Félix-gyógyfürdő kén-só hévíz forrásait kitűnő eredménnyel használják.